ACC. N:R M. 11369:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Humleodling i Hägnaden.

De humlegårdar, som fått i tiden skall ha varit vanliga vid bondgårdarna, måste i Vara Åbo härad ha varit nedlagda för ganska länge sedan. Endast något fåtal äro ännu i minne. I gården Hägnaden har humleodling idkats ända tills förnägna årtionden sedan.

Änkefru Sigrid Olsson omtalade att vid plantering av humle, lades humlerötter i lös jord i markbrynet och täcktes även med björkris. Varje hört lades ett nytt lager ris över odlingen. På våren då plantorna började spira upp genom riset, utsattes långa stänger i humlegården. På dessa skulle humlerankorna klänga sig fast. Stängerna sattes med ena ändan i jorden, på så pass avstånd att varje planta fick

ACC. N:R M. 11369:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

sin särskilda stång. Stängerna, som voro 5 å 6 alnar långa voro skalade, så att ingen bark fanns kvar. Då samma stänger användes år efter år, murknade givetvis dess nedre ändar, på att de blevo för korta. Nya stänger fick då anskaffas. Humlet växte och klängde sig ända upp till stängernas toppändar. Under sommarens lopp blommade humlet och blomklasar hängde runt om stängerna. I början av september var det tid att skörda humlet. Enligt gammal tradition skulle detta ske på Mosesdagen. Humlet avskars vid markytan, stängerna vräktes omkull och drogos lösa. De uppställdes i en kägelformig samling, som stod över vintern. Humlet lassades i en vagn och inkördes på logen. Därefter vidtog plock-

ACC. N:R M. 11369:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

17

ningen av blomklasarna. Detta arbete utfördes för hand och därtill behövdes flera personer. Vanligen samlades ortens gummor och utförde arbetet. Humleklasarna lades i korgar och buros upp på stugloftet. Här utbreddes de till torkning. Ibland måste man med en handräfsa röra omkring i humlet för att torkningen skulle ske fortare. Då humlen var torr packades den i säckar och såldes till bryggerierna. Humlehalmen bands i buntar, som förvarades till jul. Det var nämligen sed att på julafton fodra korna med den, vilken de åto begärligt.

ACC. N:R M. 11369:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Väfning av band.

Ett kvinnligt handarbete, som numera är fullständigt bortlagt i dessa orter, är väfning av band i bandväfstolen.

De band som förr väfdes i dessa, användes till strumpeband, förklädesband samt bärband till lerkrus. En och annan bandväfstol finnes kvar bland bråten på vindarna, men endast någon enstaka äldre kvinna minnes konsten att väva sådana band. Sigrid Olsson berättade att förr väfdes å deras gård och hon demonstrerade väfstolens användning.

Den bestod av foten, en bräda A och två i den isatta stolpar B, som förenddes med en bom C, och en sibba D. Mellan C och D stod en stolpe E å väfstolens mitt. I denna fanns fastsatta två pinnar F och G. Från

ACC. N:R M. 11369:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

en, med taggar för spännarna, försedd rulle H löpte ränningen, till hälften mellan pinnarna F och G och till hälften över pinnen G, som på ovansidan var försedd med hack för trådarna. På så sätt uppstod "skälet," vilket reglerades med sölv som var angjord vid pinnen F. Endast övre trådarna i ränningen voro sölvade. Inslaget, en tråd virad om skytten I fördes med denna genom skälet. Med en träkniv K slog man fast inslaget. Denna kniv hade således samma funktion som slagbordet med sin sked i en vanlig vävstol. Skälet ändrades genom att med kniven lyfta undre trådarna i ränningen till sådant höjdläge att skytteln kunde instickas mellan trådarna.
Det vävda bandet virades om rullen L

ACC. N:R M. 11369:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

som även var försedd med taggar för spännare m. De band som vävdes i dessa väbstolar voro vanligen randiga i flera färger beroende på de olika färgerna i lämningen. Inslaget kunde också varieras i färg och många olika mönster kunde framställas. Vanligen var det gamla gummor, som vävde dessa band. Arbetet var ju av ganska lindrig beskaffenhet och fodrade inga stäne-kraftansträngningar. Däremot var det ett omsorgsfullt arbete för att den färdigvävda produkten skulle bli välvävd och vacker.